

Lyrik

Stig Dagerman

Stig Dagerman 1923–1954). Författarskapet kom att bli ett av det svenska 40-talets mest tongivande, mångfacetterade. Under sin korta tid som författare lämnade han stora avtryck, både i Sverige och många andra länder. Debuten romanen *Ormen* (1945) fick ett omedelbart genombrott. Efter det publicerade han romanerna *Bränt barn* (1948) och *Bröllopsbesvär* (1949). Reportageboken *Tysk höst* är en samling texter skrivna under en resa, gjord för *Expressens* räkning genom det av kriget härjade Tyskland. Dagerman var också verksam som kulturskribent, poet, essäist, debattör och recensent. På tidningen *Arbetaren* skrev han dagverser – Dagermans dagsedlar. Dessa handlade om aktuella frågor, problem eller händelser. Sammanlagt skrev han omkring 1350 stycken. Redaktionen har för detta specialnummer valt att publicera följande två på tema fattigdom (Tryckeri AB Federativ, 1954, andra utgåvan).

Det sista Stig Dagerman skrev blev dagsedeln "Varning för hunden!". Dikten lämnades in till Arbetarens redaktion dagen före självmordet. Publicerades den 5 november 1954, samma dag som beskedet om hans död kom.

Varning för hunden

Lagen har sina blottor.
Hund får de fattiga ha.
De kunde väl skaffa sig råttor,
som är skattefria och bra.

Nu sitter folk i små stugor
med dyrbara hundkreatur.
De kunde väl leka med flugor,
som också är sällskapsdjur.

Kommunen bara betalar.
Det måste bli slut på, ithy
att annars köper de valar,
fruktar herr Åleby.

Något måste beslutas:
Hundarna skjuts! Inte sant?
Nästa åtgärd: De fattiga skjutas,
så spar kommunen en slant.

(5.11.54)

Hemlös skrevs när militärmyndigheten hade vägrat ställa de tomma kasernernas sängar till förfogande för Stockholms många hemlösa.

Hemlös

Septembers nätter är kalla.
Regnet vässar sin nål.
Slunga över oss alla
köldrymd ditt blänkande stål.

För köld är vår levnad benägen.
Den hemlöses gata är svart.
Stjärnorna sägs visa vägen.
Ja tack, lille broder, men vart?

Vart driver björnen sin bana?
Var finner en hemlös sitt värn?
Stjärnljuset breder sin fana
över vår tomma kasern.

Låt, rymd, dina isnålar dugga
– men kanske har världen ett hopp.
En vedstapel öppnar sin skugga
åt en ensam, frysande kropp.

(27.9.46)